

Zórestét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 192. szám.

Pontek

Cluj-Kolozsvár, 1933. Augusztus 25.

Apró kenyérgondok

rágódnak az ugynevezett kultur-emberiség lelkén. Apró, de annál könnyörtelenebb kenyérgondok. Se nappaluk, se éjjelük: az idejüket és az idegerejüket a megélhetés kínzó problémái foglalják le. Ezért, egyedül csak ezért nem látja, nem is sejtja a világ, hogy merre, hova sodródik? Ki törődik a távoli égzengéssel, a nagymesszi-ről fel-felvillanó villámok halovány cikázásával, amikor a gyomra üresen háborog s közvetlenül a feje fölött leomlani készül a család otthon fedele?

Pedig a távolban mindinkább erősödő lendülettel készül kitörni a tájfun. Az előzele sokfelé érezhető is. Fojtott, fülledt atmoszférára nehezedik ránk s ha felfigyelünk, megsejthetjük inkább, mint láthatjuk és hallhatjuk, hogy valamerre valami forr, sistereg, kavargó. Nagy mélységekben retentő erejű gázok feszülnek s meg-megreszkettetik a földet.

Semmi — mondják a vezérlo „bölcsek”. — Nincs semmi veszedelem. Semmi baj, semmi bú. Az igazi nyomorúság az, hogy „tul gazdagok vagyunk, hogy a saját zsirunkba fulladunk”. Van is valami gombostűfejnyi igazság e szavakban. A föld buján ontja kincseit s a raktárak világszerte zsufolásig tömve vannak mindennel, ami szemnek-szájnak kedves. A raktárak tömöttek, de millió és millió ember gyomra mégis üres, a testére nem jut ruha, a lábára cipő. Itt, ebben van a veszedelem: a tulzsufolt raktárak és az agyon-sanyargatott, éhező roppant tömegek kiáltó ellentéte feszíti, rengeti a társadalom tartó pilléreit... Háború, bolsevizmus, faszizmus, hitlerizmus: mind csak tüneti megnyilvánulása a legszélsőségeiben kiélezett gazdasági ellentéteknek. Csak ebben a vérrel, könnyel, veritékkel dusan megöntözött talajban virulhatnak az emberi bolondgombák. Csak ily füllesztő légkörben esküdhetnek milliók és milliók az erőszak üdvére s hitetik jobbra méltó nemzetek, hogy ágyukkal, bombáikkal, mérges gázokkal nyugalmat és békét biztosíthatnak önmaguknak.

Ezt hitték az első világháboru előtt is s a borzalmas következmények sem tudták szétfoszlalni ezt a hitet. Valahol a Csendes-óceán roppant vize körül már újra készül a nagy „leszámlolás”. Az ázsiai Japán és az északamerikai Egyesült Államok köszörülik a kardot, amellyel egymás tor-

(Páris.) A leszerelési és világ-gazdasági konferenciák hiábavaló kísérletezése után most megint ott tart a társadalom, hogy a legnagyobb bizonytalanság lebeg a feje fölött. Azok a jóhiszemű politikusok és diplomata: Mac-Donald, Henderson és még néhányan, akik azt hitték, hogy különböző értekezleteken tisztázni lehet a nemzetek és országok közötti ellentéteket és kiküszöbölhetők a háborus veszedelmek is, a legnagyobb mértékben csalódtak. Ugy a leszerelési, mint a világ-gazdasági konferencia során beigazolódott, hogy a mostani atmoszférában és adottságok között semmiképpen sem lehet az egész emberi kultúrát fenyegető veszedelmet kiküszöbölni.

Egy nagy francia ujság munkatársa a napokban beszélt Roosevelttel, az északamerikai Egyesült Államok elnökével az egész világot érdeklő, égető problémákról. A többek között a biztonsági problémára is ráterelődött a szó. Erre vonatkozólag Roosevelt a következő kijelentést tette:

— Az Egyesült Államok kongresszusa még egyszer semmi körülmények között sem hagyja jóvá, hogy csapatokat küldjünk Európába, vagy akár milyen más intézkedést tegyünk, amely katonai expedíciónak volna minősíthető. Viszont nem haboznánk, hogy gazdaság jellegű szankciókat alkalmazzunk azokkal szemben, akik azt kiérdemelték.

— Hogy képzelem el elnök ur a nemzetközi gazdasági együttműködés lehetőségét? — tette fel a kérdést a francia ujságíró.

— Most még inkább, mint valaha — mondotta az elnök — meg vagyok győződve arról, hogy a nemzetközi együttműködésre szükség van, de azt is tudom, hogy az együttműködés kialakítását nem szabad a véletlenre bízni, hanem teroszerűen és rendszeresen meg kell szervezni. Ahe-

kát akarják elvágni. Világok harcává lesz a két hatalom összecsapása.

De apró kenyérgondok homá-

Milyen lenne a világ arany nélkül?

Sulyos gazdasági megtorlással fenyegeti Rooseveltt Európát

„Harminc százaléknál arany is elég volna a világ bankjegyforgalmának fedezetére”

lyett, hogy a különböző államok kontingentálnának, vagyis korlátoznák a behozatalt, még az eddig kitiltott áruk behozatalt is meg kellene engedni bizonyos arányban. Az eszményi megoldás talán az lenne, ha a külkereskedelmi mérlegeket kiegyenlítőnek úgy, hogy ne is legyen szükség többé arany, vagy ezüst transzferálására. Én magam egyébként egyáltalán nem vagyok nagy tisztelttel az arany iránt. Azt hiszem, elegendő lenne, ha a bankjegyforgalom fedezetéül az egész világon 30 százaléknál arany szolgálna.

Arra a kérdésre, hogy az arany kiküszöbölésének lehetőségét hogyan képzelem el, Rooseveltt a következő gazdasági elgondolást fejtette ki:

— Tegyük fel, hogy az egész világ aranyát a déltenger valamelyik elhagyatott szigetére vitnék. Az árucseré mégis zavartalanul haladna a megszokott úton.

Minden évben egyszer népszövetségi bizottság utaznék a szigetre, hogy megállapítsa, megoan-e még az arany. Ha most már a szigetet valami vulkanikus katasztrófa következtében elsüllyedne és vele együtt eltűnnék a világ egész aranykészlete is, mi történne akkor? Meg vagyok győződve róla, hogy valamennyi gazdasági szakértő arra az egyöntetű meggyőződésre jutna, hogy tulajdonképpen szerencsés esemény történt, mert most már legalább meg lehet takarítani az észak-amerikai inspekciós utazás költségeit.

Ezzel a parabolával Rooseveltt kétségen kívül azt akarja bizonyítani, hogy minden aranytömegnél többet ér a bizalom. Aki újra vissza tudja varázsolni a népek lelkébe az elkallódott bizalmat, az békét, nyugalmat és biztonságot ad a világnak.

Letartóztatták Medgyesén a hitlerista egyenruhába öltözött cuzistákat

(Medias-Medgyes.) Gheorghe Cuză, Rogu Vorziceanu és Nolvicky a „lótolvaj” parlamenti képviselő vezetésevel tegnap este Tordáról Medgyesre érkezett egy csoport cuzista fiatalember. A cuzisták egytől-egyik

hitlerista egyenruhába voltak öltözve.

Amint a cuzista csoport Medgyesre megérkezett, felvonult a már előre elkészített nagyterembe, hogy fasiszta-gyűlést tartson. A rendőrség főnöke, Bălan, dr. Suciu Benjamin nagyküldömegei prefektussal egyetértve, betiltotta a fasiszta gyűlés megtartását és elrendelte, hogy

a hitlerista egyenruhába öltözött ifjakat azonnal tartóztassák le.

A rendőrség a katonai parancsnok-

tól megerősítést kért és úgy ment a cuzisták gyűlésének a feloszlására. A hitlerista egyenruhába öltözött parlamenti képviselőket a rendőrségre vitték, ahol Rogu képviselő

hevesen kitört a karhatalom ellen.

A kihallgatás reggelig tartott, amikor

a cuzistáknak le kellett vetniük hitlerista ruháikat

s így szabadon bocsátották őket. A főügyész a Mărzescu-Mironescu törvény alapján pert indított ellenük.

— Heil Hitler — három hónap. A varsói bíróság 3 havi fogházra ítelt egy lengyel állampolgárságú német diákot, a lengyel állam megsértése címén, mert a diák nyilvános helyiségben „Heil Hitler — abug Lengyelország”-ot kiáltott.

TÁRSADALMI ÉLET

Mi okozta a német szociáldemokratápart összeomlását

(—) Az Erdélyi Kárpát Egyesület folyó hó 27-én a következő kirándulásokkal rendezi. 1. Autóval. Püspök-Félics fürdő. Indulás vasárnap reggel 5.30-kor. Részvételi díj 140—150 lej. Vezető: Cigler Lajos. 2. Autóval. Várasmási Dezsővár. Indulás vasárnap reggel 6 órakor. Részvételi díj 70—80 lej. Vezető: Jikéli Lajos. 3. Autóval. Korongyos. A legszebb gyopártermő hely. Indulás szombat este 10.30-kor. Részvételi díj 155—165 lej. Vezető: László László. 4. Autóval. Medgyesi földgázágáshoz és Bázna fürdőre. Indulás szombat este 12-kor. Részvételi díj, 140—150 lej. Vezető: Székely Sándor. 5. Autóval. Turi- és Tordai-hasadék. Tordán fürdés. Indulás vasárnap reggel 5-kor. Részvételi díj 55—60 lej. Vezetők: Beke Lajos, Vura Lajos. 6. Gyalogtura. Bácsitorok, Angyalikut, Szent Pál tető, Csigadomb, Szucsági erdő. Melegidő esetén fürdés a szászfenesi vízműnél. Indulás vasárnap reggel 7-kor. Vezető Kardos Béla. Minden esetben indulás a Mátyás háztól. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

(—) Az Erdélyi és Bánati Vendégipari Munkaadók szeptember 12-én és 13-án Nagyváradon országos kongresszust tartanak. A kongresszuson a szakmát érintő rendkívül fontos kérdések kerülnek tárgyalás alá. A kongresszus keretében ünnepli meg a nagyváradi szindikátus Fhándrich Zoltán szövetségi elnök, Leitner Ferenc és Wéguer Mór elnökségének 10 éves jubileumát.

(—) Nyugdíjasok figyelmébe. A nyugdíjhátralekók kifizetése érdekében egy országos kongresszus keretében intenzívebb akciót kell indítanunk, miért is felhívjuk nyugdíj egyesületünk minden tagját, fizesse be haladéktalanul hátralekoss tagsági díját. Cluj, 1933. augusztus 24. Pop Valér s. k., elnök. Oana Vasile s. k., vezértitkár.

— CFR UJ BEVÁLTÁSI ÁRFO-LYAMAI. A CFR bukaresti vezérigazgatósága a következőleg állapította meg a külföldi pénznemek beváltási kulcsát: francia frank 665, dollár 167.60, olasz lira 9, svájci frank 33, márka 41, cseh korona 5.05, osztrák silling 20, pengő 29, dinár 2.40, zloty 19.25.

LEGUJABB SPORTHIREK

FERENCVÁROS—AMTE 7:0 (5:0). A Fradi tegnap este villanyvilágítás mellett Aradon játszott rekordszámú közönség előtt. A Ferencváros hírnevéhez méltóan szerepelve, 7:0 (5:0) arányban győzte le a kitűnő aradi munkás csapatot. A gólokat Tamássy (2), Toldi (2), Sárossy (2) és Kemény lőtték. A mezőny legjobb embere a briliáns formában levő Sárossy volt.

A SZABADKAI ZSAK KOLOZSVÁRON játszik szombaton és vasárnap. A kitűnő képességű szabadkai csapat első nap a CFR csapatával, míg vasárnap a Románia együttesével játszik.

ÉPÍTŐMUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap, augusztus 27-én délután 3, 5, 7 és 9 órakor: Édes anyám. (A fájdalmas háza). Megható hangos filmdráma. Főszerepekben: Mae Marsch, James Dum. Műsor előtt a legújabb hangos Híradó. Helyárak: 10 és 12 lej.

Hétfőn, kedden 5 és 7 órakor utóljára: Édes anyám. (A fájdalmas háza). Műsor előtt a legújabb Híradó.

(Páris.) Amint a „Jóestét!” beszámolt róla, most nyitották meg a II. Internacionálé gyűlését, amely napokig fog tartani. A tegnapi ülésen Wels német szociáldemokrata történeti érdekességű beszédet tartott arról, hogy miért kellett összeomlania a német szociáldemokráciának. Wels kifejtette, hogy a szociáldemokrácia mindig inkább tárgya, mint alanya volt a forradalomnak.

Németországban sohasem volt többsége és mindig idegen erők voltak: az elvesztett világháború, a versaillesi békeszerződés, a Ruhr-vidék megszállása, az infláció, az általános elszegényedés, a kommunisták leválása, a különböző pártpuccsok, a gazdasági válság, a hatmillió munkanélküli, a munkástömegek demoralizálódása és az a körülmény, hogy mindig a legkedvezőtlenebb kör-

mány koalíciókat kellett kényszerből kötnie.

Ezek az idegen erők okozták a német szociáldemokrácia összeomlását.

Azonban a küzdelmet nem adta fel a szociáldemokrácia, de harci eszközeit sem árulja el.

Wels beszéde a párisi internacionálé körében élénk vitát váltott ki. Leon Blum francia szociáldemokrata vezér a párisi „Populaire” hasábjain a következő megjegyzéseket tette a beszédre:

— Ha a Ruhr-vidéket a francia szociáldemokraták tiltakozása ellenére megszállták is,

a mi fáradozásainknak köszönhető, hogy újra kiürítették.

A versaillesi szerződésben a jóvátételi klauzulán egész sor enyhítés történt, végül pedig teljesen eltűntek ezek a záradékok. A

Rajna-vidék megszállása időelőtti véget ért. Tény azonban az, hogy mindezeknek az intézkedéseknek egyike sem történt meg a kellő időpontban, amikor még meghozhatták volna a teljes lélektani eredményt.

Ezt a francia szociáldemokraták mindig hangoztatták, de intelmeiket nem fogadták el a kormányok.

— Talált tárgyat. Ma délelőtt az Eötvös-uccán egy fekete női táskát találtak, amelyben egy szemüveg és zsebkendő volt. Igazolt tulajdonosa átveheti Dézsma-ucca 21. sz. alatt a Kátránypapír-üzemben.

— Oroszlánkölyköt kapott a Duce Lipese városától. A napokban olasz avantgárdisták látogattak el Lipcsébe. Az olasz avantgárdisták lipcei látogatása során Leipzig városa egy oroszlánkölyköt ajánlkozott Mussolini olasz miniszterelnöknek.

APRÓHIRDETESEK

Szavanként 1 lejt
vastagabb betűvel
szedve 2 lej.

RECORD arany és ékszer beállítás legmagasabb áron megkezdődött a „RECORD” ékszerésznél az ékek és ékszerek előállítására. — Diákzsebkönyv 167 lejtől, diák-karórák 276 lejtől 2 évi jótállással. Diákoknak 10% árkedvezmény. Ora és ékszer speciálista. Cluj, Calea Victoriei 1. (volt Kossuth Lajos-utca).

FIGYELEM! Keresse fel a híres Ágnetta grafológus (jósnőt), csodálatos tehetségével bámolatba ejt mindenkit. Megmond multat, jelent, jövőt, vagy bármire kíváncsi. Fogad egész nap. Ferenc József-ut 129. szám.

AZ ALLOMAS mellett csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Str. Bucovina (volt Munkácsi-ucca) 13.

ÉPÍTÉSZEK és háztulajdonosok figyelmébe! Olcsó bádigos munkálátok. Cinezett vashádóból ereszcsonna komplett felszerelve folyóméterenként 50 lej. Fedélfestés m.-ként 8 lej. Új fedés m.-ként 130 lej. Mindenféle újfajta kályha 20 százalékkal olcsóbb, mint üzletben. Fedélbádogot a legmagasabb áron vesznek. Konyhaedényeket a legjutányosabban vállal: Dániel, Postakert.

ISKOLÁS leánykakat teljes ellátásra felveszek. A Marianunhoz közel egészséges, csendes, külön telken. Cím a kiadóban.

STR. SF. GHEORGHE 36. szám (Szilágyi-telep) alatt egy szoba, konyha, speiz, betonpincével, és gyümölcsösrel olcsón eladó.

KÜLÖNBEJÁRATU féregmentes tiszta butorozott szoba azonnal kiadó. Str. Bucovina (volt Munkácsi-ucca) 13.

ELADÓ alig használt fürdőkazán, jégsekrety, boltberendezés, boroshordók, üres üvegek, ládák, fürdőkád, asztalok, lócák stb. Munkácsi-ucca 13.

ELADÓ a Donáth-ut 182. szám alatt egy külön telek, melyen egy szoba, konyha és összes melléképítmények állnak. Értekezni lehet ugyanott.

JÓLFOZÓ szakácsnő felvételik Monostori-ut 6. szám. Vendéglő.

EGY belsőség eladó sürgősen str. Pelagié Rosu 13. Alkalmas gazdálkodásra, vagy fuvarosnak. Értekezni Petrovici-ut 4.

ARCO, Jokai-ut. II. sz. vesz és elad jókarban levő használt férfiruhákat. Télikabátokat is vesz. Férfit ruházkodási oikketről vesznek zálogcédlőket!

ARANYÉRT, ezüstért legtöbbet fizet Órákirály. Széchenyi-tér 11.

GYÖNYÖRŰ háromszobás komfortos, modern, egészséges lakás a központban szeptember elsejére kiadó. Érdeklődni lehet Mikes Kelemen-ucca 17. Házfelügyelőnél.

EGY használt, jókarban levő írógépet jutányos áron veszünk. Cím a kiadóban.

ELADÓ egy két szoba, konyhás külön telken levő tehermentes ház. Viz és villany bevezetve. Str. Mercur (Kalauz-ucca) 7.

Lakását díjmentesen kiadja:

„UNICUM”

Calea Victoria 5/a.

EGY szoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó szeptember 1-re. Str. Plevnei 40. Bulgária-telep.

KÜLÖNBEJÁRATU egészséges butorozott szoba egy, esetleg három személyre is, továbbá egy különbejárati kis butorozott szoba vízkagylóval és fürdőszobahasználattal kertes udvarban kiadó. Regele Ferdinand 44., földszint.

KIADÓ azonnal elfoglalható házastelek egy holdas kerttel, természetesen együtt, Seseana, Feleacului 8. Értekezni Gyulai Pál-ucca 4.

SZOLIDSÁGABAN közismert ócskaruha üzlet Glück, Főter 18. Állandóan vesz és elad használt ruhákat. Dus választék télikabátokban, szmoking ruhákban estélyekre kölcsönzünk. Hívásra házhoz megyünk.

INTELLIGENS fiatal urinő lakó társnőt keres teljes ellátással, ugyanott középiskolai tanulók felvételnek elsőrangú ellátással, Calea Regele Ferdinand 34., földszint, 6.

KEMÉNYFA félháló szoba teljesen jókarban eladó. Féregmentes. Cím Mikes-ucca 27.

Megnyitott a

„LÁBONÁLLÓ”

a volt Deák F.-u. 13. sz., a kapu alatt, amely a „Transsylvania” Bank borainak kizárólagos lerakata. Kötő fájborok, szolid árak 12 lejtől kezdődőleg. Nem tévesztendő össze hasonló nevű cég boraival.

JÓKARBAN levő ház, 2 szoba, 2 konyha eladó. Épüldfében szoba, konyha. Ára 110 ezer lej. Str. Săcilor (Füzfa-ucca) 22.

KIFUTÓFIUT keres Zincografu Keresztes, Corches-ut. 2.

ELADÓ ebédlecsillár, antiklámpa, villanyvasaló, Alt-Wien teáskészlet, festmények, párnák, paplanok 1.50x5 méter gyapjuszőnyeg, Erzsébet-ut 15., kosztos eszék.

ELADÓ 85 ezer lejtől, kiadó hávi 700 lejtől Szopori-uton 2 szoba, konyha nagy kertes új ház. Bankteherrel átvehető. Ugyanott szoba, konyha nagy kertes ház eladó 35 ezer lejtől. Érdeklődni Str. Dorobantilor 160. szám.

ELADÓ Szeszák szobrászművész „Arany János szoborműve”. Megtekinthető Diversumban, Str. Saguna.

ROTOFIX-SOKSZOROSÍTÓGÉP jutányos áron eladó. Értekezni: Str. Haiduc 2. sz.

FŐZŐNŐ jó bizonyítványokkal felvétetik. Dr. Biró gyógyszerár.

EGY komplett márványlapos háló nagyon olcsón eladó. Str. Rugului 40. (Csertőre-ucca.)

VENNÉK diógyökér íróasztalt és szalonasztalt. Str. Iuliu Maniu 1. II. 1.

ELADÓ 65 ezer lejtől szoba, konyha telek. Bankteherrel. Pat-ucca 145.

SZOBA, konyha, mellékhelyiséggel belvárosban közel olcsón kiadó. Érdeklődni Király-ucca 51., ház-mesternél.

FŐTÉR közelben levő szabóműhelyembe társat keresek. Varrógéppel rendelkezők előnyben. Jellege: „Megértés”. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Lapunkban hirdetni, biztos siker!

Saját leányát vette feleségül tudtán kívül egy milliomos angol mérnök

Négy ember halálát okozta a könyörtelen sorstragédia

(London.) A görög sorstragédiákra emlékeztető megrendítő családi dráma szálait bogozta ki a napokban a londoni rendőrség bünyügyi osztálya. Még hónapokkal ezelőtt történt, hogy egy Henry Raleigh nevű dúsgazdag mérnök, aki alig egy esztendővel ezelőtt tért vissza Délafrikából,

agyonlőtte a feleségét, néhány hónapos kisfiát, egy ismeretlen, meglehetősen megviselt külsejű középkorú asszonyt és végül önmagát.

A háromszoros gyilkosság, illetve öngyilkosság London legelőkelőbb negyedének egy pazar fényvel berendezett villájában játszódott le. A rendőrség a leglázasabban nyomozott, hogy fényt derítsen az ügyre. Hónapokig eredménytelennek mutatkozott minden igyekevése. Most aztán a véletlen utba igazította a detektiveket.

EGY SZERELMI VISZONY KÖVETKEZMÉNYEI

Henry Raleigh Londonban végzte a műegyetemet, majd a világháború befejezése után Délafrikába került.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy Raleigh, aki egy középiskolai tanár fia volt, másodéves műegyetemi hallgató korában megismerkedett egy kétes hírű kabaréénekesnővel. Ez a háború előtt történt. A viszonyból egy kis leánya született. Az anya, aki meglehetősen züllött életet élt, dajkaságba adta gyermekét. A fiatal műegyetemi hallgató, aki maga is nélkülözések között tengette életét, nem tudta támogatni, vérszerinti gyermekét és lassanként el is feledkezett róla és a táncosnőről. Közben kitört a világháború. Raleigh elvégezte az egyetemet, aztán mint műszaki tiszt, a harcra került.

A háború után leszerelt s mert Londonban nem tudott elhelyezkedni, Délafrikába vándorolt ki. Ez 1920-ban történt. A távoli gyarmaton aztán megtalálta a szerencséjét.

1923-ban dus gyémánttelepekre bukkant. Az angol gyémántszindikátus egymillió fontsterlingért megvásárolta a telepet tőle.

Raleigh dúsgazdag ember lett és csakhamar a legelőkelőbb földi körökkel került érintkezésbe.

HÁZASSÁG

1929-ben megismerkedett a johannesburgi Arthur Brown milliomos családjával. Brownnek volt egy 17 esztendőes csodaszép fogadott leányuk. Amint később kiderült, a leány Brown

londoni nővéréé volt, aki állítólag régen meghalt.

A 37 esztendőes Raleigh halálosan beleszeretett a fiatal leányba. Még mindig délcég, szép férfi volt, s a leány is viszonzta szerelmét. Másfélévi udvarlás után Raleigh feleségül vette a leányt.

Különös találkozás

Londonban pazar berendezésű villát vásárolt és hatalmas vállalatoknál vállalt érdekeltséget. Minden jel amelletti szólt, hogy Raleigh Londonban is csakhamar közkedvelt személyiség lesz. Körülbelül nyolc hónappal ezelőtt Raleighnek különös találkozója volt. Vidéki kastélyába akart utazni s amikor a pályaudvar előtt kiugrott az autójából, egy erősen züllött külsejű középkorú nőbe ütközött. Odább akart menni, az asszony azonban tágra meredt szemekkel bámult rá, majd hirtelen megragadta a karját:

Akik ismerték őket, azt mondták, hogy a föld kerekén nincs boldogabb házasság, mint az övék. Alig egy évvel a házasságuk után fiacskájuk született. Közben a fiatal asszony nevelő szülei egy katasztrófa során elvesztették életüket. Raleigh ekkor elhatározta, hogy visszatér Angliába.

— Ismerem magát, — mondotta. Raleigh néhány sillinget akart a kezébe nyomni. Ez azonban nem fogadta el.

— Raleigh Henry — kiáltotta utána — még találkozni fogunk. Hetek múltak el és Raleigh nem is gondolt erre a különös találkozásra. Egyszer csak levelet kapott. Az volt benne, hogy

Marion Brown, az egykori táncosnő figyelmezteti Raleighet, ha nem küld neki ezer font sterlinget, olyan titkot fog nyilvánosságra hozni róla, amivel tönkreteszi őt.

A nyomozó detektívek ezt a levelet megtalálták Raleigh íróasztalában.

Hogy mi volt ez a titok, sokáig nem lehetett kideríteni. Néhány héttel ezelőtt Délafrikából Londonba érkezett egy Stefen Smith nevű jó módú ember, aki baráti viszonyban volt Brownékkal. Smith tudott Raleigh feleségének a származásáról is. Amikor a család tragédiájáról értesült, elment a rendőrségre és közölte mindazt, amit a családról tudott. Az ő utmutatása nyomán világosság derült a borzalmas esetre. Megállapították, hogy

Marion Brown volt az édesanyja Raleigh feleségének.

A háború során és az azt követő években teljesen elzüllött. Miután Raleighet Londonban felismerte, valahogy azt is megtudta, hogy a szerencsétlen mérnök

a tulajdon vérszerinti gyermekét vette el feleségül.

Ugyátszik közölte Raleighel a titkot, aki a szörnyű hírre határozta el, hogy

megöli a feleségét, a gyermekét és egyben Marion Brownnal, az egykori táncosnővel is végez.

A tragikus sorsú mérnök egész vagyonát kulturális célokra hagyta.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Timosa, a cár katonája

Csütörtökön este fél 9-kor pontban: **közkívánnal!**

Indokolatlan intézkedésekkel sújtja a vonatkozó törvény a magyar színtársulatokat

(Cluj-Kolozsvár.) Mint valami különös tünet, úgy döbben elénk a magyar színművészet haláltusa. Ha így megy tovább, egy éven belül már csak emlék lesz Romániában a magyar színház és színművészet. Mert az amugy is súlyos válsággal küzdő és konzorciummal dolgozó színházakat ezernyi adóval terheli meg az állam.

Az új törvény szerint a vidéken működő társulatok felbélyegzett kérvényt kell beadjanak a helyi adóhivatalhoz, melyben kéri a hivatalos jegypapír kiutalását. Amikor ezt kiutalta az illetékes hivatal, akkor újabb kérvényt kell beadni nyomdaengedélyre. A ki nyomtatott jegyen fel kell tüntetessék a helyet, a játszási időt és azt a helyiséget, ahol a színészek játszanak. A kész jegyeket kérvény alapján kell lepecsételni.

Azután az összes kinyomott jegyekre, tekintet nélkül arra, hogy el lesznek-e adva, vagy sem, ki kell fizetni a meghatározott 12 százalékos adót.

A megmaradt jegyeket visszaszámolás végett ismét meg kell kérvényezni a helyi adóhivatalban. Ez pedig olyan utánajárásba és időbe kerül, hogy a társulat már rég más vidéken játszik, amikor elkészülne a hivatalos jegyzésmolás.

A színtársulat új helyen ismét végig kell járni azt a torturát, tekintet nélkül arra, hogy a lerongyolódott magyar színtársulat csupán két-három napig marad egyes helyeken.

Ilyen módszer mellett természetesen megbukik minden magyar színtársulat.

ságu titkos szerződés már hónapokkal ezelőtt jött létre és ahhoz képest

Amerika rengeteg fegyvert is szállított Kínába.

Japán katonai és diplomáciai köreiből óriási izgalmat keltett az Amerikának Kínával kötött titkos szerződéséről szóló hír és az amerikai flottabázis terve.

Ugyancsak izgalmat keltett Japánban az a tény, hogy

Franciaország megszállt több csendes-óceáni szigetet.

A japán külügyminisztérium most formálisan tiltakozott ez ellen a francia kormánytól. Hír szerint Japán a legerélyesebb intézkedésekre készül a francia megszállás miatt.

Mindezekből az a nagyszabású terv állapítható meg, hogy a távolkeleten

hatalmas háborús előkészületek folynak a Csendes-Óceán körül.

Legújabb hírek szerint Japán Mandzsurián kívül Ausztráliában is le akar telepedni

s el akarja hódítani Anglia ipari és kereskedelmi piacát. Ausztrália nem tudna ellenállni a japán fegyveres erőnek, ezért

fegyverkezésre készül, hogy feltartóztassa Japánt az angol hadiflotta megérkezéséig.

Eszerint a Csendes Óceánon óriási háborús összecsapás készül, amelyben egyrészt Japán és Kína Mandzsuriáért, másrészt Amerika és Japán a tengeri uralomért. Anglia és Franciaország pedig Japánnal a Csendes Óceán szigeteit fog adáz és elkeseredett harcot kezdeni.

Óriási háború készül

távol keleten Ausztráliaért és a Csendes Óceán szigeteiért

Leleplezték az Amerika-kínai fegyverszállítási szerződés titkait

(Tokió.) Amint a „Jóestél” tegnapi száma elsőnek közölte, Amerika a legnagyobb titokban fegyverszállítási szerződést kötött a kínai kormánnyal. A szerződés bizonyos

got biztosít az Egyesült Államoknak arra, hogy Amólnál, Formóza szigetével szemben, flottabázist létesítsen. Formóza tudvalólag Japánhoz tartozik.

A jelek szerint ez a nagyfontos

Ha kellemesen akar utazni, válassza az

Auto Modern

olcsó, gyors és kényelmes autóbusszait
Kolozsvár—Marosvásárhely menettérti jegy ára Lei — — — 250
Kolozsvár—Szászrégen menettérti jegy ára Lei — — — 250
Kolozsvár—Mócs menettérti jegy ára Lei — — — 120
Szászrégen—Marosvásárhely menettérti jegy ára Lei — — — 70
Igazolól-könyveccsével rendelkező közisztviselők részére a Kolozsvár—Marosvásárhely menettérti jegy ára 200 L.

Igazgatóság.

TIZENHÁROM MILLIÓ AZ OSZI NAGYMANŐVER SZÁMÁRA

(Bucuresti.) A legutóbbi minisztertanácsban, a külügyminisztérium részére 6 millió lej rendkívüli hitelt szavaztak meg a diplomáciai költségek fedezésére. Ugyanezen a minisztertanácsban szavazták meg a hadügyminisztérium részére azt a 13 millió lejes rendkívüli hitelt, amelyből a királyi manőver költségét fedezik.

— Kémkedésért letartóztattak Gibraltárban egy német diákot. Az angolok birtokában levő gibraltári hegyszorosnál, a Földközi-tenger kulcsánál, ahol az angolok hajóbázisa van, tegnap letartóztattak egy Wuppermann Károly Tivadar nevű német diákot. Állítólag tettenérték, amint a diák a gibraltári „Felsőszikla” nevű tilos területen vázlatokat és fényképeket készített az angol katonai erődítményekről.

— A tízezer márkás Goethe-díj nyertese. Frankfurt város tízezer márkás Goethe-díját ebben az évben Heinrich Stehr, a 73 éves német költő kapta. A kitüntetett költő sziléziai származású, 1911-ig néptanító volt s azóta teljesen a költészetnek szentelte életét.

SZINHAZ és MOZ

MAGYAR SZINHAZ HETI MŰSORA:

Csütörtökön este fél 9-kor: Tímósa, a cár katonája. (Ujdonság 3-adszor.) Pénteken este fél 9-kor: Bródy Tamás, Boskovits Sándor és Rónai Antal 3 zongorás jazz-hangversenye. Teljesen új műsor. (Helyárak: 30, 20, 10 lej.)

Szombat este fél 9-kor: A kék lámpás. (Operettujdonság először! A budapesti Király Színház óriási sikertű 100-szor adott ragyogó operettje. Világsiker! Helyárak: 30, 20 és 10 lej minden pót díjjal együtt.)

Vasárnap délelőtt 11-kor: Gül baba. (Operett-előadás. Helyárak: 20, 15 és 10 lej minden mellékdíjjal együtt.) Vasárnap délután fél 6-kor: A kék lámpás. (Operettujdonság 2-adszor.)

Vasárnap este fél 9-kor: Kadétszerelem. (Az idei óvad elragadó, kedves, bombasikerű operettujdonsága. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.)

Hétfőn este fél 9-kor: A kék lámpás. (Operettujdonság 3-adszor.)

OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön: „A vadon kiáltása”. Expedíciós film. Pénteken: „Schönbrunni álom”. Főszerepben: Eggerth Marta, Hermann Thimig, Verebes Ernő.

JANUÁR 1.
1934
HÉTFŐ

Mielőtt asztali előjegyzési

NAPTÁR

szükségletét megrendelné, saját érdekében hívja fel telefonon a

LYCEUM

nyomdát, ahol a legizlésebb kivitelben 10—12 lejért szerezheti be. Oluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria 12. Bejárat a Minorita-uccafelől. Telefon 11—45

Kereskedelmi forgalomba is lehet hozni a kibocsátandó adóbonokat

Adóbonokkal fizeti ki a kincstár a rekvirált lakások bérkülönbségét

(Cluj-Kolozsvár.) Mint ismeretes a rekvirált lakások bérlei még ma is neveltségesen

csekély bérösszegért bírnak az egyes kolozsvári lakásokat.

A háztulajdonosok részéről megindított akció a rekvirált lakások bérének felemelésére, nem járt eredménnyel, sőt azt sem sikerült elérniük a háztulajdonosoknak, hogy kényszerhelyzetükben a kilakoltatás fegyveréhez nyuljanak a „kényszerlakóikkal” szemben, mert a rekvirált lakások bérletét

a lakbérleti szerződés meghosszabbítása alkalmával szintén kitolta a kormány.

A háztulajdonosok mindent megmozgattak, hogy jogaiknak érvényt szerezzenek. Ez a mozgalom sikerült is annyiban, hogy

a kincstár magára vállalta azt, hogy bizonyos lakbérkülönbséget térít meg a háztulajdonosoknak a lakásokért.

Annak ellenére, hogy a kincstár magára vállalta ezt, nem fizetett a háziuraknak, ellenben mindig kaptak ígéretet.

Végre a sok deputációzás és kérések után most

kedvező megoldást nyert a lakbérkülönbséget megtérítésének az ügye. A pénzügyminisztérium ugyanis arról értesítette az amortizációs pénztárt, hogy

az 1930—1931 és az 1931—32 évekre, illetőleg a régebbi lakbérkülönbségek kiegyenlítésére adóbonokat bocsát ki a háztulajdonosoknak, míg az 1932—33-ik évre 5 millió lej készpénz áll az amortizációs pénztár rendelkezésére a lakbérkülönbségek effektív kiegyenlítésére.

A miniszteri leirat értesítése szerint az adóbonok, illetőleg a készpénz kiutalását

kérvényezni kell az amortizációs pénztárnál.

Az adóbonokkal a megfelelő évekre szóló adón kívül

mindenféle állami tartozásokat lehet kiegyenlíteni,

valamint állami bírságokat, az 1930 január elseje előtti örökösödési illetékeket. Állami árlejtések óvadékkénti elhelyezésére, azonkívül az állami szállítások garanciájára.

Az adóbonokat kereskedelmi forgalomba is lehet hozni, előnyük az, hogy névértékük után kamatoznak, tehát tőkebefektetésekre is alkalmasak

A rekvirált lakások lakbérkülönbségének ilyenentén való rendezése bizonyára megelégedéssel töltheti el a háztulajdonosokat, most már csak az a felő, hogy a lakbérkülönbségek kiutalása nem fog mentesülni minden zökkenés nélkül.

Agynylötte a nyílt uccán hűtlen kedvesét egy őrmester

(Cernaui.) A Cuciurul Mare-ucca járókelői két revolverlövésre lettek tegnap figyelmesek. Többen a lövések irányába szaladtak és az ucca sarkán

vérébe fagyva halva találták Rendel Karolina csernovici leányt.

A holttest mellett kezében füstölő revolverrel állt még ekkor is gyilkosa: Tadata László, a 3. grancsár ezred őrmestere. Az elősiető emberek kicsavarva kezéből a revolvért, az őrmestert átadták a szolgálatos rendőrnek, aki a chesturára kísérte. A szerencsétlen leány tetemét beszállították a bonctani intézetbe. Megállapították, hogy az őrmester két revolver golyóval végzett vele. A gyilkos a rendőrségen azt vallotta, hogy Rendel Karolínát már ré-

gebb idő óta ismeri, huzamos ideje udvarolt is neki és szándékában állott feleségül venni. Egészen a legutóbbi napokig a legnagyobb egyetértésben éltek és csak néhány napja annak, hogy a leány

váratlanul kijelentette, hogy már nem szereti s nem is akar a felesége lenni.

Jóllehet, haraggal váltak el, de azért nem volt szándékában a leányt bántani. Tegnap aztán véletlenül az uccán összetalálkoztak és neki eszébe jutva a rajta esett sérelem, hirtelen haragján és elkeseredésén nem tudott uralkodni,

előrántva revolverét, kétszer a leányra lőtt.

A gyilkos őrmestert átadták a táparancsnokságnak.

Csalódott férjek klubja

A szerelemmel lépten-nyomon találkoznak. Játékosai nyáron ott ülnek a sétatéri eldugott padokon, összebújva. Hallgatják a zenét — és sokféle melódiát. Amikor hozzájuk lép a jegyszédő, felriadva továbbállnak. Milyen szép is a szerelem ... Nem örök, de értelmet ad az életnek. Ezért az egyértékes küzdelem. Nevezik többféleképpen, de többnyire flörtnek és ritkán igaznak. Csodálatosnak. Halálosan ki-mondhatatlannak. Lesz belőle néha házasság, ami így kezdődik:

— Nem tudok maga nélkül ... nélküled élni! Légy az enyém! Pardon, légy a feleségem ...

— Ha akarod, — beszéljük meg a mamával.

Ezt mondja a lány és a fiu már meg is van fogva. Alaposan. Mert legtöbb-ször hiányzik az, amire legjobban számított: pénz. Csak egy van: „szerelem”, illanó, mint a rózsaszál.

Asszony lett a lányból, a vőből meg „bolha”, aki úgy, de úgy ugat már a felesége parancsára, mintha ugróbajnok volna ...

Jön a családi élet, az elsőszülöttel együtt. Nincs állása a férjnek. Tehát főz ebédet. A gyöngéd feleség irodába jár. Pénzt keres, de azért ő is főz. Nem ebédet: férfit. Amikor már jól megfőzte, hazaviszi. Kimenő ad az urának arra az időre, mert — ugymond — hivatalos megbeszélése van ...

Ha talán időelött hazatér a „család-fő”, az előszobában leveti a cipőjét, felhuzza a papucsát s halkán bekopog.

— Szabad! — kiáltja egy erőlyes női hang belülről.

Ő már ismeri ezt a hangot, kívülről. Jól tudja, hogy most meg kell szépen törölni a lábát ... jó alaposan, ahogyan hivatalban szokták. El kell mondani egy fohászt és azután be szabad lépni. Addig ugyanis a beszélgetés utolsó foszlányait eltüntetik a szeme elől ...

A házasságból elég annyi, hogy a gyermekek borzasztó rosszak. A papának nyíltan a szemébe vágják, hogy ma nagyon rossz volt az ebéd.

Ilyen manapság a válságos családi élet. Gerinces férfiak természetesen vagy ritkán nősülnek, vagy nem bírák ki sokáig. És most megalakult Amerikában a csalódott férjek klubja. Ebben a klubhelyiségben rengeteg férfi gyűl össze. Elbeszélgetnek a háború előtti időkről, amikor még ők tartották el a feleségüket. Meg aztán, mint egy régi álom, mint egy eltemetett emlék, szóba jön az idealizmus is, aminek manapság már semmi értelme sincsen és ha van, azt sem lehet átültetni a valóságba. (P. J.)

METALLUX

mindert tisztít!

RÁDIÓ

PÉNTEK, augusztus 25.

Bucuresti. 11: Könnyű zene. 14: Zenekari hangverseny. 18: Román népies zene. 19.15: Román népies zene. 20.40: Bizet: Carmen operája lemezeken.

Budapest. 11: 1. Időszéri anyag. 2. A soványító kurákról. (Folytatás.) — Közben gramofonlemez. 13.05: Horváth Feri cigányzenekara. 14.30: Gramofonlemez. 16.30: A rádió dialógus. 17: „A számadó, az urfi és kapcabetyár”. 18: „Liszt Ferenc családja és az Eszterházyhercegek”. 18.40: Bertha István szalonzenekara. 20: Balatoni szőlőkúra. Schmidt Ferenc dr. előadása. 20.30: Vonósnégyes cimbalommal.

Befőttes üvegek arai:

0.1	0.2	0.35	0.5	0.7	1 liter
Lei 1.70	2.—	2.35	2.95	3.90	5.—

Ugorkás üveg minden nagyságban, literje Lei 2.50

Feketeerdői üveggyári finoman csiszolt asztali üveg servicek nagy választékban, igen előnyös árban.

Kapható: KLEIN S. gyári üveglerakataiban Cluj, Regele Ferdinand 70. (Bo nár és Szantó udvar). Tel. fon. 9—47.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 64-66., balra.

Naptár Augusztus 25. Péntek. Róm kath. Lejos kir. Prot. Ludwig Görög. S. Bartalom. Izr. Eul. 3.

Jóestét!

LESZERELÉS.

— Hallotta? A francia csendőrök leszerelték a hét rendőrből álló andorrai védőrséget.

— No látja, hogy valahol mégis csak komolyan elkezdették a leszerelést...
DOLLFUSS OLASZORSZÁGBAN

— Dollfuss kancellár Riccioneban fürdőruhában tárgyalt Mussolinivel.

— A kistermetű osztrák kancellárnak biztosan olyan parányi fürdőruha kellett, mint egy természetes nőnek...

ÚJ KOZMONDAS.

Férj, feleség és házibarat állandóan együtt láthatók. A strandon valaki rájuk mutat.

— Ugy élnek, mint három galamb...
TIZÉVES BÉKE

Kohn bemegy a fegyverkereskedésbe és így szól:

— Kérem, szállítsanak nekem 1943 június 7-én este 12 óráig 10 darab ágyút 5 darab gépfegyvert, 20 darab Manlicher és 30 darab revolvert.

— Igenis, kérem, de miért éppen 1943 június 7-én?

— Mert akkor jár le a tízéves béke és nem szeretnék másnap készületlenül felkelni...

ARISZTOKRATA VICC.

Arisztid gróf: Hallottad, mi történt tegnap? Egy gyehek leesett a hahmadik emelethől, kéhlek.

Tasziló gróf: No, no, kéhlek, még mindig jobb, ha egy gyehek esik le a hahmadik emelethől, mintha háhom esne le az első emelethől, kéhlek...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint: változékony hűvös idő várható, nyugati szelekkel és zivataros esőkkel.

— **Inspekción győgszertárak.** Dr. Kohn Piata Unirii (Főter), Som Regele Ferdinand (Ferenc József-ut), Dr. Cseresznyés Calea Victoriei (Kossuth Lajos-ucca), Dr. Nagy Árpád Cal. Motilor (Monostori-ut).

— **A jugoszláv királyi pár Németországban.** Sándor jugoszláv király és Mária királyné autón Salzburgba érkeztek, ahol több órát töltöttek, majd tovább utaztak München felé. A jugoszláv királyi pár rövidebb ideig fog Németországban tartózkodni.

— **Ez is leszerelés.** Anglia egyik legnagyobb autógyára megszűnik. A winchesteri „Willy Owerland Chrosley” autókonzern felügycőbizottságát szeptember 12-re rendkívüli közgyűlésre hívták össze, amelynek célja, hogy kimondja a vállalat önkéntes likvidálását.

— **Felrobbant egy dinamitot szállító teherautó.** Wilmingtonban egy dinamitot szállító teherautó mekifutott egy kirándulókat vivő autónak. A koci borzalmas detonációval felrobbant. Nyolcan szörnyethaltak, sokan súlyos sebesülést szenvedtek.

— **Dr. Bianu amerikai utja.** Tegnap számunkban közöltük, hogy dr. Bianu Jenő, a rendőrség országos vezérigazgatója hazaérkezett amerikai útjáról. Híradásunk szövegébe sajnálatos nyomdatechnikai hiba következtében tévedés csuszott be, amennyiben az utána következő hír három sora belekeveredett a fenti szövegbe. A híradás befejező sorai helyesen így hangzanak: **Dr. Bianu alaposan tanulmányozta az amerikai rendőrségek nyomozási rendszereit.**

— **Leopárd emberek kegyetlenkednek Kongóban.** Az anyóták szektája a civilizáció legnagyobb ellensége Kongóban. Nemesak a fehéreket gyűlölik halálosan, hanem a négereket is, akikről azt hiszik, hogy a fehérekkel rokon-szenveznek. Ha gyűlöletük tárgyát meg akarják gyilkolni, csuklójára övet szorítanak, amelyen öt-öt hajlítot vasszeg van, amelyek a leopárd mancsait ábrázolják. Fehéresből való ruhát öltenek, amelyet leopárdszerű csikok tarkáznak. Közükbe vasdöröngöt vesznek, amelynek vége olyan, mint a leopárd talpa. Így felszerelve elvágják áldozatuk nyakát s mintán a vasszegek és a vasbot nyomait az áldozat testén hagyják, eltűnnek. A belga kormány, amelynek fennhatósága alatt van Kongó, mindent megtesz a borzalmas felekezet kiirtására.

— **Felmentett vasgárdisták.** A putnai törvényszék ma tíz igaztással vádolt vasgárdistát feimentett a vád és következményei alól.

— **Elfogták a bécsi kéjgyilkost.** A „Jóestét” tegnapi száma beszámolt arról a borzalmas szexuális gyilkosságról, amelyet egy Mayer Jozefina nevű bécsi özvegy asszony ellen követtek el, akit a lakásán betört koponyával, holtan találtak meg. Leányát pedig a kéjgyilkos súlyosan megsebesítette. A rendőrség nyomozása mára kiderítette, hogy a gyilkos Rupporich János 30 izben büntetett ember, akit a meggyilkolt asszony és leánya Günsberg János néven ismertek. Rupprich 44 éves elvált ember, azelőtt géplakatos volt. Harminc büntetése közül lilimotpirásért egy évi börtönre ítélték, de a büntetés elől eltűnt. A kéjgyilkos — a nyomzás szerint — jó barátságban volt az özvegygel és leányával, akikkel a gyilkosság előttemoziban volt. A siókesber levő gyilkos kezrekerítésére nagyarányu nyomozás indult.

— **Tönkretették a fegyelmet a bolgár kultuszminisztérium női alkalmazottai.** Bojadzsiev bolgár közoktatásiügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint minisztériumában október egytől nem lehet női alkalmazott. Ezt az intézkedést a miniszter azzal indokolta, hogy a kultuszminisztériumban helyre kell állítani a tönkrement fegyelmet.

— **Óriási érdeklődés nyilvánul meg Erdélyszerte az EGE sepsiszentgyörgyi kiállítására iránt.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet által Sepsiszentgyörgyön augusztus 26-30. napjain rendezendő mezőgazdasági ipari és kisállatkiállítás iránt Erdélyszerte olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy az minden várakozást felül mul. Az előkészületekből is látszik, hogy Csik, Udvarhely és Háromszék vármegyék gazdanépe máris mozgásba jött és az iparosság részéről is hasonló az érdeklődés. A kiállításról nemcsak Erdély minden vármegyéből készülnek a gazdák, iparosok és a nagyközönség, hanem külön tanulmányi kiránduló csoportok, társas kirándulások rendezettek. A turista egyletek is kirándulásokat szerveztek egy körutazással összekötve, amelyre Kolozsvárt, az Erdélyi Kárpát Egysületnél lehet jelentkezni. A kiállítók az összes termeket lefoglalták, a pavillonok építése és a termek berendezése javában folyik. A kiállítás látogatói részére a CFR 25 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett, mely a kiállítási irodában kapható igazolvány felmutatásával vehető igénybe.

— **Tom Mix, a híres filmsztár, leszállt a lóról.** A mozikedvelő közönség előtt egykor népszerű Tom Mix, a nagy lovas, a legjobban kereső amerikai filmsztár — leszállt a lóról, azaz kiment a divatból. Tom Mix nagyon gazdag ember még mindig, de filmlovaglásával nem keres már egy centet sem. Az öregedő filmsztár most Amerika nagyobb városaiban felolvasásokat tart a híres lovas bravurjairól.

— **Halálbüntetés az emberrablókra.** Newyork állam parlamentje ma elfogadta Lehman kormányzónak azt a törvényjavaslatát, amely szerint az emberrablást halálbüntetéssel sújtják.

— **Pusztító forgószél ledöntötte egy falu templomtornyát.** A Nagykanizsához közeli Pacsa községben tegnap hatalmas erejű forgószél volt keresztül. A templom tornyát, amely tizenkét méter magas, az irtózatoss erejű szél lesodorta. A toronytető a plébániépületre zuhant, amelyet súlyosan megrongált. Az iskolaépület tetőzetét is lesodorta a szél az összes kéményekkel együtt és a község valamennyi házáat megrongálta.

— **Féláru vasuti jeggyel lehet utazni a medgyesi szondatűz megtekintésére.** A még mindig lángokban álló Medgyes, illetve Nagyekemező szondáinak megtekintésére most a CFR is — tekintettel az autóbuszok konkurenciájára — vasuti kedvezményt biztosít. A CFR rendelete szerint féláru vasuti jeggyel lehet utazni az ország minden részéből a medgyesi szondatűz megtekintésére.

— **Halászi munkaruhái és orvosai köpenyegei a legjobbak, 50 százaléban avatott kelméből készülnek.** Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 109.

— **Emberhalál politikai vitából.** Halálosvégű verekedés történt tegnap Bukarestben a Strada Vladimirescu egyik körscmájában. Bercea Joan munkás itt mulatott egyúttl Gheorghe Stefan irodaszolgával. A két ember csakhamar politizálni kezdett és ennek hevében úgy összeveszték, hogy csakhamar tettelegességre került a sor. Bercea Joan bicskát rántott és azzal leszúrta Gheorghe Stefan, aki rövid szenvedés után meghalt. A gyilkos irodaszolgát a rendőrség letartóztatta.

— **Levágta haragosa két gyermekének fejét egy suhanc.** Sztankovszban (Dalmácia) rosszából borzalmas cselekedetet követett el Klarics huszonegy éves suhanc. Klarics családja vizálgatott szomszédjával. Tegnap Klarics a szomszéd két gyermekét, egy hat éves fiút és egy hét éves leányt megfogta és mindkettőnek a szőszoros értelmében levágta fejét. Nyilván a vértől megdühödve, a suhanc ezután egy öregasszonyt, aki tanuja volt a jelenetnek, szintén meggyilkolt.

— **Kutbafojtották a cigányok az elrabolt csecsemőt.** Megdöbbenő csecsemő-gyilkosságot leplezett le a Muscal-megyei Slobozia községben a csendőrség. A község egyik kutjában Craciun József pásztor csecsemő-hullát talált és erről azonnal jelentést tett a csendőrségnek. A vizsgálat, valamint a boncolás megállapította, hogy a csecsemőt élve dobták a kutba, ahol megfulladt. Tofla község mellett a csendőrség letartóztatott egy cigánykaravánt, amelynek tagjait azzal gyanúsítják, hogy a csecsemő gyilkosságát ők követték el. A hatóságok feltevése szerint a cigányok a csecsemőt elrabolták, azonban visszariadtak attól, hogy a hatóságok felfedezik, hogy a rablást ők követték el és ezért a csecsemőt a kutba dobták.

— **Megölte a krokodil a fürdőnőt.** Tragikus kalandban volt része egy fiatal angol leánynak Kalkuttában, aki barátnői társaságában a Madara-folyóban fürdött a napokban. Miss Senn a legjobb úszó lévén a társaságban, messze kiuszott a folyóba, de hirtelen jékiáltásokban tört ki s messziről látni lehetett, hogy kétségbeesetten küzd egy láthatatlan állattal, mely a folyó mélyébe igyekszik levinni. A többi fiatalleány segítségére sietett s a közelben tudták csak megállapítani, hogy egy hatalmas krokodil elkapta barátnőjüket. Egyesült erővel sikerült a ragadozót elriasztani s Miss Sennt partrahozni, de akkorra már olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy röviddel kórházba szállítása után meghalt.

* Gyáraknál visszamaradt 52600 méter különböző textil, mosóvászon és selyemárut megvásároltuk, melynek elárusítását egy külön helyiségben, a Str. Sft. O. Iosif No. 4. (Szép-ucca 4. sz.) alatt, hátul az udvarban délelőtt 10-12-ig, délután 5-7-ig, augusztus 18-án megkezdjük. Stea női divatruház, Cluj.

Asztalosok figyelmébe!

A törvényszéki fogház asztalos műhelye megnyílt! Asztalos munkákhoz tartozó gépfeldolgozás eszközölhető 30 lei órabérért. Bejárat: Honvéd-uccai (Dorobantilor) főkapun keresztül, minden formalitás és vásár nélkül.

Ha KEREKES

bácsinál iszol, eszel, akkor beteg soh'sem leszel!

Flekken sütés!

Három fogásos izletes ebéd

20,

vacsora **12 lei.**

Kellemes kórhelyiség!

Adtál uram esőt

Hatrányos sok pontban az új nyugdíj-törvénytervezet

(Cluj-Kolozsvár.) A pénzügyminisztérium sok huza-vona és az illetékesek intenzív és többszöri évek hosszáig tartó sürgetése után elkészítette az új nyugdíjtörvény tervezetét. A tervezetet pedig elküldötte az ország összes nyugdíjas egyesületének is azért, hogy a tervezetről véleményt mondjanak. Az új nyugdíjtörvény-tervezet meglepő újításokat tartalmaz és ezt áttanulmányozva mondhatjuk, hogy

igen sok olyan csapnivalóan rossz és antiszociális intézkedést tartalmaz, amely valóságosan lerontja a törvénytervezet azon részét, amely modern és korszerű igyekszik lenni.

A PÉNZÜGYMINISZTER INDOKOL

A pénzügyek minisztere a törvénytervezetet azzal indokolja meg, hogy a mai nyugdíjak nem felelnek meg a fizetési kategóriák arányának s emiatt a nyugdíjakat a mai viszonyokhoz kell alkalmazni. (A pénzügyminiszter elfelejtette azt is megindokolni, hogy a jelenlegi nyugdíjfizetési módok sem felelnek meg a mai helyzetnek és a kifizetések módját a jövőben úgy határozza meg, hogy minden elsején mindenki pontosan megkapja illetményét.)

LÁSSUK AZ ÚJÍTÁSOKAT

Az új nyugdíjtörvény tervezet a következő módosításokat tartalmazza:

1. Átszervezi a nyugdíjközpontot, amely állandóan pénzzavarral küzdött.

Mintán ennek az üres kasszáknak oka az volt, hogy az autonóm intézetek (városok, megyék) nem szállították kellő időben a kötelező pénzösszeget ez alapon ...

2. Kötelezi megfelelő büntető kilátásba helyezésével a megyéket és városokat, hogy jövőben záros határidő alatt fizessék be a központba az ezek részéről járó illetékeket.

ÉLETBIZTOSÍTÁS A NYUGDÍJAS RÉSZÉRE

Nem érdekeltlen a tervezetnek az az intézkedése, hogy a központban

- a nyugdíjas részére életbiztosítási osztályt állít fel

és a nyugdíjas ennek után életbiztosítást köthet. Azt mondja a tervezet, hogy ez az életbiztosítás senkire sem kötelező.

KÉT KELLEMETLEN ÚJÍTÁS

A tervezetnek van egy szakasza, amely ugyancsak lerontja az egész újítás előnyeit. Ez pedig az, hogy a nyugdíjjogosultsági korha-

tárt 57 évről 60 évre emelte fel. Az eddigi nyugdíjtörvény úgy intézkedett, hogy ha valaki 60 éves volt, úgy már

tíz évi szolgálattal is nyugdíjba mehetett, az új törvénytervezet pedig kimondja, hogy a minimális szolgálati év 60 éves korban 15 év,

amely után nyugdíjba lehet menni. EGY MÁSIK „NEM ÉPPEN JÓ” ÖTLET

A tervezet „szociális” érzékre valló újítást is behozott a törvényjavaslatba. Még pedig azt, ha a nyugdíjas özvegye férjhez megy, kétévi nyugdíj összegét kapja nászajándékkul a pénzügyminisztertől. Ez az intézkedés egész kitűnő üzlet a pénzügynek. Még pedig azért, mert rendszerint

nem a matrónák mennek férjhez, hanem a fiatalabbja, tehát ezzel egész jelentékeny

A „harmonia” érdekében

Az egész javaslatban ugyszólván csak egy szakasz a figyelemre méltó. Ámbár

a szövegezés nem precíz, de következtetni lehet arra, hogy a pénzügyminiszter harmonizálni, vagyis egy nevezőre akarja hozni az eddigi két kategóriás nyugdíj-rendszert.

Közismert az, hogy az 1919. január 1-e előtt és után nyugdíjazott tisztviselők fizetésének alapja között lényeges differenciák voltak.

1919. január 1-e előtt ugyanis még a békebeli fizetések voltak a nyugdíjmegállapításánál az irányadók. Igen, de a devalváció következtében ezek a nyugdíjak olyan katasztrófálisan lecsökkentek, hogy az 1919. január 1-e után megállapított nyugdíjak összegén jóval alul maradtak.

Csütörtökön este közkívánatra: Timosa

(Cluj-Kolozsvár.) A Magyar Színházban csütörtökön este pont fél kilenckor közkívánatra újra eljátszák a Timosát. Olyan óriási sikert aratott ez a darab az első két előadásán, hogy a színház vezetősége engedett a közönség körében megnyilvánuló óhajnak és még egyszer kitzítte a Timosát előadásra. Minthogy az elővétel már is megindult és az egységes

összeget spórolhat az állam.

Sokkal helyesebb lett volna úgy tervezni a javaslatot, hogy ha a nyugdíjas özvegye férjhez megy, ez esetben férjzett ideje tartalmára nyugdíja megszűnik, de ha elvállik, vagy új férje meghal, a kincstár ismét folyósítja a volt nyugdíjas férje után járó illetményét.

Ez szociális intézkedés lenne. Mig viszont a „nászajándék” olyan beugratás jellegűnek mutatkozik.

VAN MISZTIKUM IS A TERVEZETBEN

Valami homályos pont is van az illetékes tervezetben, amely arról szól, hogy

a nyugdíjas illetményének két tizedéből a központ tartalék-alapot létesít.

Hogy ez a „tartalékalap” milyen célra fordítatik, a javaslat nem magyarázza meg.

Most a pénzügyminiszter a két kategóriát kiegyenlíti még pedig olyképpen, hogy

az 1919. január elseje előtti nyugdíjakat egy a városok szerint váltakozó kulcsszámmal megszorozza, míg az 1919. január elseje utáni nyugdíjakat a mai alapfizetések szerint átszámítja.

A tervezet megjegyzi, hogy ez a művelet sem teszi egyenlővé a nyugdíjakat, de mindenesetre megszünteti a kiáltó ellentéteket.

A tervezet minden újítás ellenére sem kielégítő és mert a pénzügyminiszter leküldötte „véleményezésre” a nyugdíjgyesületekhez, hisszük, hogy meg is hallgatja a kritikát, a kifogásokat helyesbíti, mert hozzászólás lesz bőven és elég.

Az utolsó orkán

(Regény a XXV. századból.)

IRTA: ZOMORA S. JÁNOS

Copyright by „Jóestét!”

(101)

Magyar elektrotechnikai laboratóriuma megfigyelőinek jelentésében már tudott arról, hogy Ausztrália ellene fordult és Európában Nelder és az ismeretlen próféta szektája végigseper a hangulatokon ... Afrika eddig még csendes maradt ezekben a napokban is ... de azért külföldnek találta, hogy Al Bei Rid váratlanul hozzá utazott.

— Bebocsáthatom, — sürgette titkár.

— Várjon, menjen csak ki a mindjárt csengetünk. Fontos tárgyalásom van.

És tényleg így volt. Raxertné beszélgetett, aki jelentette, hogy Nagy Eleterő expedíciójában kellett zavarok állottak be. A terv meg elosztódását egyetlen államkület sem tudja számszerűleg tisztikálni és így az adagolás fennakadások vannak.

— Távozzam talán? — kérdezte az asszony.

— Talán előbb elintézzük az elem elosztásának módjait.

— Arra majd ráérünk. Al Bei Rid bizonyára nem is ok nélkül jött. Személyesen nem ismerem. Legalább bemutat.

Csengetett a titkárnak.

— Kérem, bocsássa be az elnököt — rendelkezett Magyar.

Mikor Magyar fogadó szalonjába Al Bei Rid belépett, Raxertné csak akkor ocsudott fel meglepetésből, amikor Magyar bemutatott neki Afrika elnökét.

Ez pedig, amikor megjelent, férfiaságának acélos pompájában, fölényesen, plasztikus fenségű izmaival, gladiatori nagyszerűséggel, lenyűgöző erővel hatott.

— Örövendek — rebegte az asszony, — hogy Afrika elnökét megismerhetem.

— Asszonyom, igen kellemes ez a találkozás, hiszen, ha személyesen nem is, de ismerjük egymást. Önhöz jöttem — fordult Magyarhoz Al Bei Rid.

— Rendelkezéire állok.

— Egy kényelmetlen dologról van szó. Az ázsiai és ausztráliai lázadás hullámai átverődtek hozzánk is és csak Afrika fegyelmességének tudható be, hogy a hangot nálunk nem nyeri.

Ezt csak a józanság magyarázza meg — válaszolt Magyar.

— Ugy van, de méltóztatik tudni, ha egyszer a hangulat áttör a józanság barrikádjait, úgy ez esetben nincs az a hatalom, amely mellett feszíthetne ellene.

— A lázadó államrésztvénytársaságok ezzel csak önmaguknak ártanak.

— Lehet, de az a hit erősödött meg mindenben, hogy a kontinenseket függetleníteni kell Amerikától, sőt egymástól is és szabadságot adni nekik arra, hogy önállóan gyárthassák a Kohézirobokat és akkor utazzanak el és annyit amennyien amikor akarnak.

— És nem gondolja, misztér, hogy ez a kívánság a legvégzetesebb katasztrófa azoknak a kontinenseknek, amelyek az uccára viszik akaratukat.

— Nem gondolom — válaszolt Al Bei Rid.

(Folyt. köv.)

6

hónapig hullámos lesz a haja, ha azt

TERKÁL-nál

(Vasárnap mellett, Astoriával szemben) TARTÓSAN gondolatossá. Víz- és vasundolás, manikűr. - Hajfestés minden árnyalatban!

Chémia csodája!

Ami ma kék, zöld, sárga, holnap gránátpiros vagy más divatszín is lehet; pénz, gond nem kell sok hozzá, mert sikerrel fest és tisztít ruhákat a

Czink-gyára

SPORT

MAGYARORSZÁG—AUSZTRIA
válogatott labdarúgómérkőzés lesz
október elsején Bécsben.

Argentína—Uruguay 2:1 (1:0).
Szent István napján az argentinai és uruguayi magyar labdarúgócsapat a Szent István-kupáért mérkőzött. A mérkőzést az argentinai magyarok nyerték 2:1 (1:0) arányban.

A HUNGÁRIA labdarúgócsapata
vasárnap Barcelonában játszik a katalán válogatott ellen.

Cseh II. játékjogát 3 évre felfüggesztette a PLASZ intéző bizottsága. A Hungária kitűnő játékosát egyoldalú szerződésszegés címén ítélték el.

Franciaországi turára megy a magyar profiválogatott novemberben.

FEDETT USZODA LESZ a budapesti Városi Színházból. A Magyar Uszó Szövetség tervezetet dolgozott ki a Városi Színház fedett-uszodává történő átalakításáról. Az átalakítási munkálatok 120 ezer pengőbe kerülnek.

Magyar—olasz uszó és vízpoló-
mérkőzés lesz szombaton és vasárnap Nápolyban. A magyarok ellen az olaszok a következő uszókat szerepeltetik: 100 m. gyors: Capellini, Banchelli, 200 m. gyors: Capellini, Costa, 400 m. gyors: Signori, Perentin, vagy Costoli, 1500 m.: Perentin, Costoli, 100 m. hát: Omero, De Zucco, 200 m. mell: Manzoni, Benuzzi, 4x200 m. gyors-staféta: Giunte, Perentin, Costin, Capellini, műugrás: Cozzi, Magliano, toronyugrás: Cozzi és Lanzi.

A PROFESSZIONISTA BIRKÓZÓK Európa-kupamérkőzése a befejezéshez közelednek. Tegnap Czaja magyar világbajnok legyőzte Valusinszky lengyel bajnokot. Morona—Lupe közötti mérkőzést eldöntetlenül végződött. A bolgár Ferestanoff—Bognár közötti mérkőzést a bolgár versenyző nyerte.

A FERENCVÁROS—RIPENSIA
mérkőzés győztesének Gusti közoktatásiügyi miniszter értékes kupát ajánlott fel. A mérkőzést vasárnap tartják meg Bukarestben.

ROMÁNIA IS KÉPVISELTETI
MAGÁT a torinói diákolimpiász futball-tornáján. A román színeket a következő játékosok fogják képviselni: Munteanu (Sp. Studentesc), Burdan (Gloria), Sfera, Jancovici (U), Linder (Olimpia), Gain, Ghilezan, David (U), Borbély (Belvedere), Sárhu (U), Dumitrescu (Venus), Šepi (U), Válcov P. (Venus), Schleru (Sp. Studentesc), Surlasiu (U).

III. KER. FC—IV. KER. FC 2:1 (0:0). A két szabadcsapat találkozásából az állóképesebb és szerencsésebb III. ker. került ki győztesként.

MINDEN A PÉNZ ÉRDEKÉBEN!
Barátky Gyula, a Hungária volt kiváló játékosa, mint ismeretes, a nagyváradi Crisanához szerződött előnyös anyagiakért. Az új egyesület kérésére Barátky most Bratfeleanu-ra változtatta nevét s ezzel kapcsolatosan egy nagyváradi román leányt vesz el feleségül. Mindent egy magyar fiú teszi busás anyagi haszon reményében. Mi azt hisszük, hogyha Barátky nem tudott magyaroknak jó lenni, románoknak kevésbé lesz az.

Itéletidő tombol egy regáti megyében

(Botosani.) Tegnap a megye területén emberemlékezet óta nem tapasztalt vihar tombolt. Közvetlenül délután beborult az ég és majd nem éjszakai sötétség borult a vidékre. Később

irtózatoss felhőszakadás következett forgószéllel.

A szél fákat csavart, házak tetejét vitte el, míg az alázudult nagymennyiségű víztömeget kiöntöttek a folyamok. Az itéletidő következtében a villamosvilágítás vezetékei annyira megrongálódtak,

hogy órákon keresztül teljes sötétség uralkodott.

Az orkán jégesővel ért véget, mely több száz hektárnyi területen elpusztította az őszi termést.

Két vándor cigány, akik a mezőn tartózkodtak,

villámcsapás áldozatai lettek.

A villám sok állatot is elpusztított. A közlekedés mindenfelé szünetelt s így a kárt sem lehet egyelőre felbecsülni.

Gangszterekkel cimborálnak Amerikában a tisztviselők és a politikusok

(Newyork.) Medalier, Newyork állam főügyésze öt demokrata és egy republikánus képviselőt azzal vádolt meg, hogy

összeköttetésben állanak az amerikai gangszterekkel.

A newyorki esküdttörvényszék zárt ajtó mögött tárgyalta az ügyet, úgy, hogy a további intézkedésekről ez ügygel kapcsolatban semmit sem lehet tudni.

A zárt tárgyalás után az ügyész az újságírók előtt kijelentette, hogy a gangszterek letörése

azért okoz olyan nagy nehézségeket a hatóságoknak, mert államj funkcionáriusok és politikusok cimborálnak a banditákkal,

akiktől hatalmas összegeket vesznek fel ügyeik eltussolásáért.

Az amerikai sajtó

nagy megütközéssel tárgyalja

az ügyész szenzációs vádjait,

de a vádlottak neveit egyelőre — a vizsgálat érdekében — nem közli.

Képviselő és ezredes incidense Szovátnán

(Sováta-Szováta.) Tegnap délután kinos incidens szemtanúi voltak Szováta-fürdő békés nyaralói. Lazar Ilie máramarosmegyei képviselő, akinek neve elég közismert a politikai életben s egyik védője volt Zeletzkynek, a Skoda-botrány vádlottjának, több barátjával s néhány hölgy társaságában — a fürdőhely szabályai val ellentétben — délután 5 óra előtt hangos lármával haladtak

végig a fürdőhelyen.

Itt nyaral X. ezredes is, aki lakosztályának ablakából békésen figyelemztette a hangoskodó társaságot a fürdő szabályaira. A csön des figyelmeztetésből szóváltás keletkezett, úgyannyira, hogy majdnem tettleges botrányba fulladt a két társaság vitafozása.

A szóváltásnak valószínűleg párbaj lesz a vége.

Dul a harc a marosvásárhelyi munkakamara főtitkári állása körül

(Tárgu-Mures-Marosvásárhely.)

Dacára annak, hogy a munkakamarákat életbeléptető törvény szigorúan előírja, hogy a megalakulástól számított három hónapon belül a közgyűlés köteles megválasztani a munkakamara főtitkárát, Marosvásárhelyen az a helyzet, hogy ezt a tisztséget még a mai napig sem töltötték be. Ennek oka a már nálunk gyakorlati vált pártpolitikai harcokban keresendő, ahol

nem nézik a közönség emi-nens érdekeit, hanem a pártok — nem tekintve a párt-mettségét — saját korifeusaikat igyekeznek az ilyen tisztségek betöltésére.

Marosvásárhelyen az a helyzet, hogy dacára a város tulnyomó magyar többségének, a munkakamara tisztviselői között

egyetlen egy kisebbségi tisztviselő sem foglal helyet

és mert még a kormánypárt a főtitkári tisztséget is egy többségi

s még ráadásul nem is helybeli, hanem egy nyáradszere dai román ügyvéddel akarja betölteni.

Ennek elérése végett az igazgatótanács augusztus 6-ika óta, amióta lejárt a törvényben előírt három hónap, már háromszor amerikázott, illetve különböző akadályokat gördítve, tolt ki szeptember 3-ig.

A liberális frakció is erős propagandát fejt ki egy vásárhelyi exponense érdekében, akinek nagyobb esélyei vannak a főtitkári állás elnyerésére.

A vásárhelyi magyarság viszont ragaszkodik ahhoz, hogy ha már a tisztviselői kar között egy kisebbségi tisztviselő sem kapott helyet, hogy

legalább a főtitkári állásba, egy kisebbségit helyezzen be.

A magyarság dr. Nánássyt kívánja a főtitkári állásba, mivel ő volna az egyedüli, aki kielégíthetné az összes kívánalmakat és védhetné a ki-

sebbségi érdekeket is, tekintve, hogy eddigi közéleti szereplései alatt is, a legtevékenyebb munkát fejtette ki a város összlakosságának érdekében

s így nemcsak a magyarság, hanem a többi kisebbségeknek, valamint a románság körében is köztiszteletben áll.

A város magyarsága hiszi, hogy a szeptember 3-án összeülő közgyűlés, figyelembe veszi jogos kívánságát és dr. Nánássyt uevezik ki a főtitkári tisztségbe.

— **Beiratások az Unitárius elemi leányiskolába.** Az I—IV. osztályba szeptember 1—10. napjain lesznek. Beiratkozhat bármilyen felekezeti magyar nemzetiségű leánynövendék. A beiratásokat naponként délelőtt 8—1 óra között eszközöljük a Berde-uca 1. szám alatt.

— **Ujra visszatér a jégkorszak** — néhány száz év múlva. Erdtmann Gunner svéd geológus tudományos munkájában kimutatja, hogy a földre ismét visszatér a jégkorszak ugyanolyan arányban, mint amilyen az ezelőtt 12 ezer évvel volt. A svéd tudós megállapításait az erdők tanulmányozásából vonja le. Szerinte, ha valamely vidék klímája melegebbé vagy hidegebbé válik, aszerint az egyes fák vagy meg szaporodnak, vagy elpusztulnak. Végigtanulmányozta Nagy-Britannia és a Skandináv-szigetek erdőit s megállapította, hogy a meleg éghajlatot kívánó fák rendkívül gyorsan megritkulnak. Erdtmann szerint ez annak a jele, hogy a föld mielőbb ki fog hűlni, ha nem is az egész európai része. Ez a „mielőbb” azonban, a svéd tudós szerint is, néhány száz esztendő t jelent.

— **Titkos amerikai terv az európai buza ellen.** A kanadai kormány itteni palotájában — mint ismeretes — ma reggel megkezdődtek a nemzetközi gabonatanácskozások, amelyeken harmincegy nemzet vesz részt. Murphy, az amerikai külügyminiszter vezetője, a „Daily Express” tudósítója előtt kijelentette, hogy titkos terve van arra az esetre, ha a gabonatanácskozás kudarcot vall. Részleteket nem volt hajlandó közölni, de annyit elárult, hogy Amerika ebben az esetben dumpingáron adná a búzát. Reméli azonban, hogy e terv keresztülvitelére nem lesz szükség.

— **Epileptikus rohamot színellett az uccán a furfangos zsebmetsző.** Bécs belvárosában két tolvaj ellopta egy kereskedőtől 10.500 sillinget tartalmazó pénztárcáját. Amint a kereskedő az uccán haladt, egy járókelő — valószínűleg az egyik zsebtolvaj — hirtelen epileptikus rohamot kapott és nagy erővel a kereskedőbe kapaszkodott. Ebben a pillanabban a másik zsebmetsző azonnal azzal a színellett szándékkal, hogy a kereskedőt megszabadítsa az epileptikustól, a két férfi közé ugrott s miközben egyik kezével a kereskedő mellől elhúzta, a másik kezével kirántotta a kereskedő pénztárcáját. Ezután, mintha az epileptikusról gondoskodnék, odahívott egy gépkocsit s társával együtt elhajtattott. A rendőrség erőlyesen nyomozza a furfangos zsebmetszőt és társát.

A paradicsom nem szebb, mint szeptember 15-től átalakítva, naponta szolid családi műsorral, szabad be-menettel, szigorúan olcsó kávéházi árak mellett is a

REGAL

Kávéház, a kolozsvári előkelő társaság szórakozó és találkozó helye. — Táncverseny és ingyen tombola értékes nyereménytárgyakkal. Most műsoron Duo 2 Unicum 2, szenzációs tánc és ének attrakció. Jacques-Schlezak Singing Folies-jazz.

**Szagtalan
padlóolaj**

litere Lei 12—

Laboratorul „Titan” leraká-
tában, strada Regina Maria 51.

**TANKAUTÓ ROBBANT FEL
BORDEAUXBAN**

(Bordeaux.) Tegnap egy javítás-
ban levő tankautó felrobbant. A
robbanás oly hatalmas erejű volt,
hogy száz méteres körzetben az ősz-
szes ablakok bezúzódtak. Egy mun-
kást, aki forrasztási munkálatokat
végzett a tankon, darabokra tépett
a robbanás. Nyolc munkás súlyo-
san megsebesült.

**KÉT UJSÁGÍRÓ SAJTÓPERÉT
TÁRGYALTA MA A TÖRVÉNY-
SZÉK SZÜNETI TANÁCSA**

(Cluj-Kolozsvár.) A törvényszék
I. szekciója ma délelőtti tárgyalta
dr. Krenner Miklós és Czinczár
Miklós, az „Ellenzék” belső mun-
katársainak sajtóperét.

Czinczár ellen a magyar vasuta-
sok elbocsátása ügyében írt cik-
kéért emelt vádat az ügyészség,
míg Krenner „Kisebbségi hazug-
ság” című husvéti vezércikkét ki-
fogásolta a vádhatóság, amelyben
Krenner autonómikus törekvéseit
államellenesnek minősítették.

Czinczár sajtóperét két tanu be-
idézése miatt október 16-ára ha-
lasztották, míg Krenner kihallga-
tása lapunk záratkor még tart.

— **Játékból felakasztotta magát
és meghalt egy kisfiu.** Bécs közelé-
ben a 12 éves Tischler Jánost édes-
anyja a gerendára felakasztva hol-
tan találta meg a kocsiszinben. A
szerencsétlen kisfiu mostohafivére
bevallotta, hogy a kis János a pony-
varegények hatása alatt állandóan
„kivégzést játszott” és így gyakran
próbálgatta magán az akasztás
hatását. Valószínű, hogy ilyen köny-
nyelmű játéknak esett áldozatául.

— **Rendőri hírek.** Tabac Avram
folyó hó 21-én a Kolozsvár-járai
országúton elvesztett egy vásznat
tartalmazó csomagot. Megtaláló
500 lej jutalomban részesül. A cso-
magot a rendőrség bünyügyi osztá-
lyának kell beszállítani. — Neu-
mann Vera, Hosszu-uca 10. szám
alatti lakos feljelentést tett a köz-
ponti rendőrség bünyügyi osztályán
Edelstein Adolf órák ellen, aki há-
rom aranygyűrűt készített a leányá-
nak és nem adta azt vissza. A rend-
őrség emberei bevezették a nyo-
mozást az ékszerész ellen.

— **Jogerősen elítélték a dolláros
böröndrablás főszereplőjét.** Szeku-
lesz Józsefet, akit a budapesti tör-
vényszék a dolláros böröndrablás
bünygyében annak idején zsarolás
büntetéseért két évi és két havi fegy-
házra, a tábla pedig másfélévi tör-
tőre ítélte, a budapesti Kuria most
két évi fegyházra ítélte. Szekulesz,
bár ítélete jogerős, újrafelvételi ké-
relemmel élt.

— **Csendőrségi hírek.** Fiti György
és Ilut Sándor Gyaluban szolgálá-
tot teljesítő katonákat lopásért a
községi csendőrség átadta az illeté-
kes ezredparancsnokságnak. A
két katona ugyanis egy községi gaz-
da kertjéből gyümölcsfa csemetéket
lopott. — Lázár Áronné kolozsvári
uriasszony tegnap a kolozsi sós-
fürdőn elvesztette karikagyűrűjét.
A csendőrség az elveszett gyűrű
után kutat.

**Szökőár separtó végig
Bermuda partjait**

LONDON. A nagy hőség után beállott viharos idők a legsúlyosabb
katasztrófális méreteket érték el a Bermuda szigeteken. A beérkezett
jelentések szerint az utóbbi idők egyik legborzalmasabb katasztró-
fájáról van szó, amelynek arányát egyelőre még megközelítőleg sem
lehet meghatározni, mert az összeköttetés Bermudával megszakadt.
Csakis a rövidhullámú rádió hírei számoltak be a borzalmas szeren-
csétlenség részleteiről.

Legújabb jelentések szerint Bermuda tengerpartján ötszáz kiló-
méteres szakaszon hatalmas erejű szökőár pusztított, amely hihetel-
en gyorsasággal és erővel zuhant a szigetek partjaira. Egy repülőgép
pilótája élete kockázatásával a szökőár által elpusztított vidék fölé
repült és rádiójelentést tett a tengerpart irtózatosan elpusztult képé-
ről. A szökőár ledöntötte a házakat, letarolta a fákat és növényzetet.
A tenger vize óriási öblöket vájva, benyomult a szárazföldre. A vihar
sok hajót tönkretett, ezeknek nagyrésze elsüllyedt. A partlakók sorsá-
ról és az áldozatok számáról semmi hír sem érkezett, ami annál lesuj-
tatóbb, mert a Bermuda-szigeteken az utóbbi időben sok nyaraló és für-
dőző tartózkodik.

A Bermuda-szigetek az északamerikai Egyesült Államoktól nem
messze fekszenek, Newyorktól mintegy 7—800 kilométerre. Ez az
első hajóállomás Európától Amerika felé. Bermuda jelenleg angol
gyarmat és nagyszerű éghajlati viszonyainál fogva kedvelt nyaraló-
és fürdőhely.

**Gyujtogatnak és gyilkolnak
az ukrán terroristák
Lengyelországban**

(Lemberg.) Az ukrán terroris-
ták vakmerősége
minden képzeletet felülmul.

A rendőrhatalóságok a terroristák
garázdálkodásának megállításá-
céljából kénytelenek voltak
újabb rendszabályokat foganato-
sítani a terroristák ellen. A terror-

szervezet

tizenegy tagját tegnap le-
tartóztatták, akiknél házku-
tatást tartottak, amelynek
során rengeteg fegyver, ben-
zin és petróleum került elő,
amelyet a terroristák gyujtogatá-
sokra használtak fel.

Itt a tökéletes színes film!

(Szeged.) Dr. Gáspár Béla a je-
lenleg Berlinben dolgozó szegedi
kémikus

feltalálta a színes hangosfil-
met,

amelyet „Gáspárkolor”-nak neve-
zett el.

Dr. Gáspár Béla, a kiváló magyar
vegyézmérnök a következőket
mondotta találmányáról az egyik
ujságíróknak:

— Színes fénykép és színes film
tulajdonképpen eddig is volt, csak
éppen

nem lehetett használni általa-
nos gyakorlatban, mert nem
volt egyszerű, megbízható és
olcsó.

Találmányomnak minden előnye
meg van, úgy, hogy találmányom
iránt

máris érdeklődnek a világ min-
den részéből.

Nagyon valószínű tehát, hogy a
közeljövőben élvezhetni fogjuk a
tökéletes színes filmet, ameiy

nemcsak egy fiatal magyar
vegyésznek jelent dicsőséget,

hanem az egész magyarságnak is,
amelyek sorából nem egy valóban
szenzációs felfedezéssel gazdagítot-
ta a tudományos világot. Szegény-
ségünkben csak a dicsőségünk na-
gyobb!

**Holtvágányra szaladt a vonat:
harminc sebesült**

(Róma.) Az ostiai álalomáson teg-
nap az egyik Rómából érkező vo-
nat nekiszaladt a holtvágány ütkö-
zőjének. Négy utas súlyosan, 26
könnyebben megsérült.

**SZEMÉLYVONAT ÉS A TE-
HERKOCSI KARAMBOLJA**

(Bréma.) Brémervorde mellett
tegnap éjjel a személyvonat egy
szorosnál összeütközött egy teher-
gépkocsival. A tehergépkocsi tulaj-
donosa és a vezetője súlyosan, há-

rom kíséző könnyebben sebesült
meg. A szerencsétlenséget az okoz-
ta, hogy a sorompóór elmulasz-
totta leeresztetni a sorompót.

MÉG EGY BALESET

(Kisenev.) Tegnap éjjel egy sze-
mélyvonat Kisenevnél összeütkö-
zött egy tehervonattal. A személy-
vonat utasai között óriási pánik
tört ki. Tömegesen ugráltak le a
vagonokról s eközben negyvenen
súlyosan megsebesültek. A sebesül-
teket kórházba szállították.

**Huszonkét-szeres betöréses
lopásért került a vádlottak padjára
egy kolozsvári droguista**

(Cluj-Kolozsvár.) Nagy Sándor
26 éves volt droguista került ma
délelőtti 22 betöréses lopás után a
törvényszék első szekciója elé.
Ő az, aki ez év január 17-én fel-

törte és kifosztotta a Jókai-uc-
cai ötös postát.

Ezenkívül még 20 betöréses lopást
követett el Kolozsváron, amikor
aztán dr. Socol ügyvéd takarítónője

elfogta. Nagy Sándor egy alkalom-
mal 25 ezer lejt lopott a nevezett
ügyvédől. Másodszor is megkísé-
relte a könnyű zsákmányszerzést.
Ez azonban nem sikerült, mert mi-
kor a vaskazettából ki akarta eme-
lni a pénzt, a takarítónő rajtakapta.

megfogta a gallérját és segg-
ségért kiáltott.

A ház népe aztán lefogta és a rend-
őrség kezére adta a megátalkodott
betörőt.

A rendőrségen 22 betöréses lo-
pást bizonyítottak a letartóztatott
fiatalemberre, akit a vizsgálat le-
folytatása után az ügyészségnek
adtak át.

A törvényszéki tárgyalást a be-
idézett tanúk meg nem jelenése
miatt szeptember 18-ra halasztot-
ták el.

**KÉT ÉVRE ÍTÉLTE A TÖR-
VÉNYSZÉK A ROVOTTMULTI
BETÖRŐKET**

(Cluj-Kolozsvár.) Matei József
és Pasca Tódor kerültek ma a tör-
vényszék első szekciója elé. A

vád szerint nemrég szabadultak ki
a börtönből és kiszabadulásuk után
háromszoros betöréses lopást kö-
vettek el. Betörték egyik Tordai-
uti vendéglőshöz, akitől nagy-
mennyiségű italt loptak. Majd az
állomás mellett levő fűszerkeres-
kedőhöz törtek be fényes nappal.
A magukkal vitt árut 520 lejért el-
adták. Később egy hentest loptak
meg. Megették az innen szerzett
zsákmányt. A tárgyaláson a vádat
dr. Lani ügyész, míg a védelmet
dr. Giurgiu János képviselték. —
Mindkét vádlottat fejenként két év
súlyos börtönre ítélték. Felelősség
egyik részről sem történt s így az
ítélet jogerőre emelkedett.

— **Ekrazittal letépette fejét egy
asszony.** Borzalmas módon köve-
tett el öngyilkosságot Kolbe iglani
homokbányatulajdonos 40 éves fe-
lesége. Az idegbajos asszony egy
házastársi perpatvar után lakásán
ekrazittoltényt helyezett szájába és
meggyújtotta a gyújtózsínort. Pé-
perc múlva robbanás reszkettett
meg a levegőt. Az elősiető szomsze-
dok félig rombadólva találták Kol-
be lakását. Az asszony fejét telje-
sen leszakította a robbanás.

— **Hetven centiméteres férj és
százhetven centiméteres feleség.**
Különös házasságot kötött a na-
pokban Amsterdamban. A férj,
35 éves Frei András magyarországi
származású artista, mindössze 70
centiméter magas. Gyermekeknek
képezte ki. Freiből hamarosan első
rangu artista lett és az egész vilá-
got bejárta. Legutóbb Hollandiában
vendégszerepelt s itt megismerke-
dett egy dúsgazdag gyémántkeres-
kedő leányával. A 170 centiméter
magas leány beleszeretett a 70 cen-
timéter „magas” törpébe. Pontosan
egy méter van közöttük. A boldog
fiatalasszonynak csak egyetlen ki-
vánsága volt: hogy férje vonuljon
vissza az artista élettől.